

Echinocactus microspermus Web.

Nach der Natur gezeichnet von T. Gürke.

Tafel 1.

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

Bij den aanvang.

Wij hebben ieder jaar even stil gestaan bij den overgang en willen daar ook nu niet van afwijken weshalve wij onze Leden, van harte gemeend, de vervulling van al hun verlangens, voor het nieuw aangevangen jaar, toewenschen en als Succulentenkweekers kunnen wij niet nalaten die wensch aan te vullen met de meest voor de hand liggende desiderata n.l. een spoedig en zonnig voorjaar, een mooien warmen Zomer, een zachten Herfst en een . . . maar neen, over den Winter willen wij nu nog niet spreken, de huidige is nog niet eens voorbij.

Veel nieuwe en goede aanwinsten voor de collecties en een gezond groeien en bloeien der planten zullen, dunkt ons, eveneens tot de algemeen gehoopte gebeurtenissen behooren en wij gunnen die onze Leden gaarne.

Zullen wij thans nog den blik terugwenden naar 1922? Opervlakkig gezien : neen, want voor de liefhebberij was het een middelmatig jaar, matig warm, niet al te nat en op te véél bloei viel ook niet te pochen zoodat wij 1922 gevoegelijk zouden kunnen laten rusten doch er is meer en wel dit: Er valt in onze Vereeniging een gelukkige wending aan te wijzen en was het niet dat men ons lichtelijk tot optimisme geneigd zou gelooven, dan zouden wij haast durven zeggen dat wij bezig zijn onze „Sturm und Drangperiode” te boven te komen.

Het jaarlijks terugkeerend verschijnsel dat een groote reeks van Leden zich met het nieuwe vereenigingsjaar van ons afwendt is, ditmaal tot op een derde van gewoonlijk teruggeloopt en door de nieuwe Leden, voor 1923, is ons ledental thans reeds hooger dan in 1922.

Dan zien wij tegenwoordig onze Leden zelve nog al eens verschijnen of mogen wij vriendelijke correspondentie van hen ontvangen, in het kort, er is geleidelijk meer samenhang ontstaan en dat te kunnen constateeren doet het Bestuur zeer aangenaam aan.

Wij waren op dat punt niet verwend doch nu de kentering gekomen schijnt, hebben wij overlegd hoe wij de nieuwe toestand konden vastleggen.

Dat dit moest gebeuren middels Succulenta stond, à priori vast en daarom hebben wij den financieelen toestand eens nagel gaan en na rijp beraad besloten Succulenta wederom uit te breiden, zoodat ieder nummer voortaan 12 pagina's groot zal zijn.

Daarmede verviel dan wel het plannetje om van tijd tot tijd eens een nieuw, eigen, cliché te laten aanmaken, maar daar de geldmiddelen der Vereeniging nog steeds zeer schraal zijn moest een economische beslissing genomen worden en bleek het meer aanbevelenswaardig den thans ingeslagen weg te volgen.

Dat de redactie door die uitbreiding 50 pCt. méér werk te verrichten krijgt heeft geen invloed vermogen uit te oefenen op ons besluit; indien wij slechts ervaren, dat ons streven gewaardeerd wordt zullen wij, zoolang ons tijd en kracht geschonken wordt, die benutten om Succulenta zooveel mogelijk vooruit te brengen.

Dit nummer wordt bij uitzondering ook gezonden aan hen die ons verlieten want al die oud-leden wilden wij thans nog één keer van ons doen hooren.

Wij weten van de meesten niet, waarom zij zich van ons afgewend hebben en ons in de moeilijke jaren die vergingen alleen lieten.

Wellicht was voor enkelen de inhoud van Succulenta te droog, voor anderen te weinig geleerd of werd er niet genoeg waar geleverd voor de betaalde contributie ?

Wij weten het niet, wel weten wij dat wij steeds getracht hebben van Succulenta een „voor elk wat wils” te maken, doch hen allen willen wij nog éénmaal zeggen wij hebben ook voor U, in letterlijken zin, geworsteld met te weinig geld, met te weinig medewerking en nog o zooveel onaangenaams meer en wij kunnen nu er aan gaan denken de Zeeuwsche Wapenspreuk „*Luctor et emergo*” tot de onze te maken.

Welnu, keer terug sluit U wéér bij ons aan en helpt ons dan nu, nu wij, de kinderschoenen ontwassen, een nieuwe phase, ingaan en blijft niet verre staan.

En nu wij ons opmaken om een nieuwen jaargang, den vijfden thans, van Succulenta in het leven te roepen willen wij niet nalaten een woord van dank uit te spreken aan zooveelen die ons sommigen van de oprichting af, trouw bleven, die het ons door woord en daad deden gevoelen, dat ons streven niet vergeefs was en ook warme sympathie ons toedroegen, wij danken U daarvoor, Vrienden !

Louwmaand, 1923.

HET BESTUUR

Verslag over het jaar 1922.

Met het jaarverslag zullen wij ook ditmaal kort zijn.

Het *ledental* bedroeg bij den aanvang van het, vereenigingsjaar 179 ; er traden 53 nieuwe leden. toe, terwijl 19 bedankten, zoodat het aantal op 31 Dec. 213 bedroeg., .

Alzoo gingen wij, dit jaar 34 leden vooruit tegen 12 in 1921.

Wij hopen, dat alle leden hun best zullen doen, dezenaanwas nog meer te bevorderen; Wie vetplantenverzamelaars kent, die nog geen lid zijn, geve hiervan aan ondergeteekende kennis. Wij

zorgen dan verder wel voor het toezenden van proefnummers enz.

Wie in de gelegenheid is zelf een lid te winnen bewijst ons hiermee een grooten dienst, het bespaart niet alleen schrijfwerk doch ook portkosten.

Ons orgaan „Succulenta breidde zich weer aardig uit. In 1921 omvatte het 80 pag. met 13 afb., jaargang 1922 telt 90 pag. met 18 afbeeldingen.

Bijzonderen dank zijn wij in dit opzicht verschuldigd aan de heeren De Laet, Jansen, Dr. Rose en aan het Smithsonian Institution, welke de verschillende cliché's geheel belangeloos beschikbaar stelden.

Van de bibliotheek die met 5 ten geschenke ontvangen werken (waaronder 3 nieuwe) werd uitgebreid, en thans 31 nummers telt, werd 15 maal gebruik gemaakt, terwijl 10 maal een ruilaanvraag werd opgenomen.

De *correspondentie* bracht nog al heel wat drukte mee, ontvangen werden 107 brieven en 114 briefkaarten, terwijl 154 binnenl. brieven, 7 buitenl. en 63 briefkaarten werden verzonden.

Rekent men hierbij het klaarmaken der copie en het schrijven der adressen elke maand, dan kan men nagaan, dat het secretariaatheel wat vrije uurtjes in beslag neemt. Al deze werkzaamheden verrichten wij echter gaarne als daardoor de Vereeniging maar vooruitgaat. Wij vertrouwen, dat alle leden zooveel in hun vermogen is, aan den bloei onzer Vereeniging zullen medewerken, hetzij door het aanbrengen van nieuwe leden, het geven van financiëelen steun of ook door het leveren van bijdragen voor „Succulenta”. Wat het laatste betreft, nu elk nummer voortaan 12 pagina's zal bevatten, zouden wij gaarne nog wat meer medewerking in den vorm van aardige artikeltjes ontvangen.

Ieder heeft wel eens iets bijzonders uit zijn verzameling te vertellen, over de een of andere mooie plant of over iets dergelijks, en door hiervan mededeeling in „Succulenta” te doen, kunnen wij er allen van leeren.

Met den wensch, dat ook dit jaar onze Vereeniging door algemeene medewerking moge groeien en bloeien, besluit ik dit korte overzicht.

G. D. D.

Phyllocactus „Deutsche Kaiserin”.

Deze bladcactus is als kamerplant buitengewoon geschikt ; telken jare prijkt ze met een enormen bloemenrijkdom, de bloemen verschijnen zelfs zoo talrijk dat de plant er als 't ware geheel mede overdekt is.

De bloem heeft de fijne kleur der „la France”-roos, is middelgroot en bloeit langer dan die der andere bladcactusen.

De kweekwijze is zeer gemakkelijk, in Juli van, flinke stekken gekweekt in kleine potten met zandige aarde, daarna omgeplant in een mengsel van bladaarde, tuingrond, scherp zand en een weinig kalkpuin in niet te groote of te diepe potten kunnen de planten reeds het daaropvolgend voorjaar een of meer bloemen voortbrengen.

Eene toediening van wat vloeibaren koemest gedurende den groeitijd werkt groei en bloei zéér in de hand.

De „Deutsche Kaiserin” mag in geen enkele cactusverzameling ontbreken v. Wk.

Finantieel Overzicht 1922.

ONTVANGSTEN.	UITGAVEN.
Saldo 1921 f 36.20	Drukkosten Succ. . f 563.35
Contributies - 674.57 ⁵	Porti verzending S. - 55.14
Verkoop Bl. Kakteenen- 26.48	„ secretaris . . - 22.45
	„ voorzitter . . - 19.38 ⁵
	„ penningmeester - 7.44
	Cliché's - 1.05
	Enveloppen, giro-
	biljetten enz. . - 14.15
	Bibliotheek - 3.81
	Saldo 1922. . . . - 50.48
f 737.25 ⁵	f 737.25 ⁵

ROTTERDAM, 12 Jan. 1923.

J. M. VAN DEN HOUTEN, *Penn.*

Bovenstaande cijfers kloppen met mijn contra-boekhouding zoodat wij den heer van den Houten, onder dankzegging voor zijn nauwkeurig beheer, kunnen dechargeeren.

G. D. DUURSMA.

Zuid-Afrika.

Ik herinner mij dikwijls tegen den grooten Linnaeus te hebben hooren zeggen dat het meest betreurenswaardige uit zijn leven was: dat hij de aanbieding, om een reis naar de Kaap de Goede Hoop te maken, niet aanvaardde.

Sparman, Voyage tome I, p. 113, Oct. 1772,

Als een opmerking dikwijls herhaald wordt krijgt deze eenigszins het karakter van een zacht verwijt en dat de menschen in dien tijd Linnaeus vaak vertelden, dat het jammer was dat bij niet naar Zuid-Afrika ging geeft er blijk van dat men toen reeds zich er van bewust was dat daar op Botanisch gebied buitengewone dingen te zien waren die nu door L.'s weigering verborgen bleven. Ja, Linnaeus had ongelijk, met niet naar „de Kaap” te gaan en het zachte verwijt, dat Sparman afluisterde, was verdiend, niet waar Lezer ? Want stelt U voor dat thans een Mecaenas een van ons aarbood om voor zijn kosten daarheen te reizen voor het bestudeeren van de rijke wondere, Flora van die onmetelijke, o zoo weinig bekende gewesten . . .

Onze kennis van de Flora van Zuid-Afrika is nog zeer beperkt en dit valt te meer te betreuren omdat juist dáár een verscheidenheid van succulente-vormen valt aan te wijzen die in de geheele verdere wereld niet voorkomt, zelfs niet in die streken van de „Nieuwe Wereld” waar de Cactussen als aanpassingsvormen reeds zulk een hoogen graad van ontwikkeling hebben bereikt zooals het waterweefsel, den kogelvorm, het ontbreken van bladeren enz. en waar de Crassulaceae en Agaves, slechts door den bijzonderen bladvorm, het bestaan mogelijk is.

Al die verschijnselen, vaak reeds veel verbeterd, ontdekken wij bij de succulenten van Zuid-Afrika die, als een geheel beschouwd, op dien weg reeds veel verder zijn gegaan, eveneens doch nog verschillende andere daarenboven.

Zeker, een hoogst opmerkelijke verscheidenheid van vormen en een feeërieke pracht spreiden vele der reeds genoemde Amerikaansche planten ten toon en beduidend is ook het aantal der toegepaste beschermingen maar toch : het eigenlijke hoofdstuk der aanpassing ligt, in Zuid-Afrika, als een blad uit het immer schoone boek der natuur, open voor de blikken van ieder die daar interesse voor heeft en dáár kunnen wij bij iederen stap feiten waarnemen waaruit zoo duidelijk blijkt de vrijwel onuitputtelijke voorraad van de middelen der schepping om schier onoverkomelijke hinderpalen te overwinnen.

Ik overdrijf — meent ge wellicht — wel, indien dit werkelijk het geval was, dan meest ik niet in staat zijn een voorbeeld te stellen en dat kan ik wel, zelfs meerdere, hoewel ik mij voor ditmaal zal beperken tot een enkel, doch dan ook een sterk sprekend en wel door *Haworthia retusa* te noemen.

Wij weten allen dat bij vrijwel alle planten, enkele woekerplanten uitgezonderd, in de bladeren, of wat daarvoor in de plaats treedt, chlorophyl (bladgroen) voorkomt.

Daarover schrijft Dr. A. J. C. Snijders, in diens : Handleiding bij het onderwijs in de plant en dierkunde, 2e cursus, Zutphen 1894, op pag. 72, eenigszins gewijzigd :

De *opstijgende* vochtstroom met de voedingsstoffen gaat door de vaatbundels van den stengel naar die van de bladeren en verspreidt zich hier in het weefsel der bladeren, waar het vocht dus in aanraking komt met het bladgroen.

Hier, in de bladeren, (*d. w. z. ter plaatse waar het chlorophyl voorkomt V. W.*) is nu de voornaamste werkplaats waar de opgenomen voedingsstoffen tot organische bestanddeelen der plant verwerkt worden hetgeen geschiedt onder medewerking van het zonlicht.

Het door de bladeren (*bij bladlooze Succulenten door den stengel V. W.*) opgenomen koolzuur wordt door de werking van het bladgroen ontleed, waarbij zuurstof ontwijkt en de koolstof zich met de overige door den opstijgenden voedingsstroom aangevoerde elementen tot de verschillende organische verbindingen der plant: Zetmeel, celstof, eiwitstoffen enz. verbindt.

Deze ontleding van het koolzuur kan slechts plaats hebben onder den invloed van het zonlicht daar in het duister geen bladgroen gevormd wordt.

De plant verliest dan hare groene kleur en gaat te niet.

Als wij nu bovenstaande regelen van Dr. Snijders samenvatten dan zouden wij, in het kort, kunnen zeggen : Een plant kan niet leven zonder bladgroen hetwelk tevens insluit dat géén plant kan blijven bestaan zonder licht.

Welnu ook *Haworthia retusa* kan dat niet en toch komt zij meestal voor op plaatsen waar géén licht doordringt : letterlijk in den grond.

De woestijnwind voert geregeld hoeveelheden stof, zand, enz. mede en deponeert die aan den voet der planten.

Bij groote planten heeft dit niet heel veel bezwaar maar bij de kleinere, waartoe *Haw. retusa* behoort is dat noodlottig, want al heel gauw is niet alleen de voet doch zelfs de geheele plant bedolven.

Hooger dan de bovenste punten der planten kan de aanzetting niet komen, omdat daar geen beletselen meer zijn die het zand tegenhouden, doch wat heeft onze plant daaraan ? die klein als zij is steeds onder de aanstuwende massa begraven blijft.

Indien er nu geen aanpassing aan dien toestand te vinden was zou *Haw. retusa* dus al sedert eeuwen niet meer op den aardbodem voorkomen doch dank zij een tweetal zeer doelmatige wijzigingen is zij er nog om te spreken van de wonderen der levende natuur.

De eerste blik op onze plant onthult de meest voor de hand liggende oplossing die in den vorm der bladeren te vinden is.

Deze zijn namelijk eenigszins S-vormig wanneer men ze van ter zijde beziet d. w. z. de onderste krul denke men zich zeer dun, bijna vliezig, niet naar boven opgebogen doch recht naar voren, naar de as der plant *uitgestrekt*; vrij dicht bij het lichaam der plant verdikt het blad zich zeer plotseling, zoodat men zich de stok der S. zeer verbreed moet voorstellen, $\pm 1\frac{1}{2}$ CM., en even dik in het gedeelte dat het dichtst bij de as gevonden wordt.

Naar de punt toe neemt de dikte geleidelijk iets af, die dikke binnenzijde gaat bijna loodrecht naar boven, de dunnere buitenzijde volgt meer den S-vorm, loopt dus eerst bijna horizontaal en dan met een groote bocht eveneens naar boven en merkwaardigerwijze bereiken binnen- en buitenzijde vrijwel precies dezelfde hoogte.

Dit heeft tengevolge dat de bovenzijde van het blad geheel vlak ligt, het voordeel van die horizontale richting van den bladtop springt zonder meer in het oog want laat nu de wind maar zand en klei aanvoeren : die hooger op te stapelen, dan er weerstand is, is niet mogelijk zoodat de gladde bladtoppen steeds gelijk blijven met de oppervlakte van den omringenden grond, zelfs indien er door anderen oorzaak zand op voorkwam zou de wind, in stede van de plant te bemoeilijken, haar helpen want

de sterke zucht zou de zich op het blad bevindende vreemde stoffen meevoeren.

Men krijgt dus (*Haw. retusa* groeit in rozetvorm) een krans van V vormige, liggende, bladtoppen die zich op dezelfde hoogte als het terrein bevinden, in elk geval niet door de aanwaaiende stoffen worden bedekt, het centrum der rozet echter, waar de nieuwe bladeren worden gevormd, ligt uitteraard iets lager en wordt dus door het zand wel aangevuld.

Of nu de nieuwgroei, onder dat zand, daar voordeel van kan hebben weet ik niet maar een feit is het dat er zich nog een tweede merkwaardigheid voordoet n.l. de bladtoppen zijn chlorophylvrij, bevatten dus slechts kleurloos weefsel.

Maar dan zou alles vergeefs geweest zijn en had de bladvorm zich ook niet behoeven te wijzigen ! neen, veel erger nog zou het dan zijn want *Haw. retusa* zou dan tot de relieken of de sprookjes der oudheid behooren en wij zouden ons thans van een dergelijks plant geen voorstelling kunnen maken want zonder bladgroen kan immers geen plant bestaan.

Troost U, Lezer, onze plant bestaat nog en zal waarschijnlijk nog heel lang blijven bestaan daar zij buitengewoon goed is ingericht want wel is er geen bladgroen in den top aanwezig maar op een doelmatige plaats bevindt zich voldoende hoeveelheid het is n.l. teruggedrongen naar de staande zijden der bladeren en verricht daar wat voor de assimilatie noodig is.

Dr. Marloth, te Kaapstad, die aan op deze wijze toegeruste planten (want er zijn er meer) den goed gevonden naam van vensterplanten gaf, immers de zon schijnt door het chlorophylvrije topgedeelte in het binnenste van het blad even als zij door de vensters in onze kamers schijnt, is geneigd die inrichting te beschouwen als hoofdzakelijk dienende om het groene weefsel te beschermen tegen de verwoestende inwerking van al te sterke bezonning.

Ik kan dit niet op goede gronden tegenspreken maar het feit dat het meerendeel dier vensterplanten, zooals Dr. Marloth zelf zegt, in zijne : *Some new South African Succulents. Part II* (Transactions of the Royal Society of South-Africa) groeit onder omstandigheden, als voor *Haw. retusa* geschetst, maakt het niet waarschijnlijker dat dan nog voor een te veel aan zonneschijn moet beschermd worden, evenwel de noodige gegevens ontbreken mij om positief, voor of tegen deze opvatting, stelling te nemen en hoe belangrijk deze laatste kwestie ook moge zijn, voor mijn doel, om te bewijzen dat er nog hoogst bijzondere aanpassingen bij de Succulenten van de Karroo te vinden zijn, heb ik het thans niet noodig na alles waarop ik U bij *Haw. retusa* heb kunnen wijzen.

Ik zou van de Zuid-Afrikaansche Flora spreken en heb nu vrijwel alle beschikbare ruimte met één gewas gevuld, ik had mij trouwens dan ook niet voorgesteld alle Zuid-Afrikaansche

planten in deze paar bladzijden in eens, geheel te behandelen, hoe, zou ik dat ook kunnen, doch stel mij voor van tijd tot tijd onder het hoofd „Zuid-Afrika” verdere artikeltjes te publiceeren zonder daarin een andere, vaster, omschreven, lijn te volgen dan dat in die reeks uitsluitend van gewassen uit die streken sprake zal zijn.

’s Gravenhage.

J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

Succulente winterbloeiers.

In het hartje van den winter, als buiten alles sluimert in rijp-toover, en de ramen met ijsbloemetjes prikken, dan is het wel gezellig in een plantenkasje te vertoeven, waar de temperatuur schommelt tusschen 10 en 15 graden Celsius.

Daar vindt men veel Zuid-Afrikaansche en Amerikaansche planten, die nu hun bloemenpracht ontplooiën. Daar staan nu onze Succulenten, die menigeen met een zuur gezicht aankijkt, omdat het toch maar grillig gevormde kinderen der natuur zijn, in volle bloei.

Een iederen winter regelmatig bloeiende cactus is *Epiphyllum truncatum*, met karmijnroode bloemen. Verder zijn in mijn verzameling bloeiende : *Mesembrianthemum linguiforme*, welke van Juli 1922 af tot nu toe bloeit met heldergele bloemen ; *Mes calcarium* en *Mes Schwantesii*, beide zaailingen, nu twee jaar oud, met goudgele bloemen van zijdeachtigen glans. Jammer, dat de bloemen alleen in middaguren geopend zijn, want beide bloeien onafgebroken van September 1922 af tot nu toe. Verder noemen wij : *Echeveria retusa*, met lieve roode bloemklokjes, *E. gibbiflora* var *metallica*, bloemen vleeschkleurig met geel, *Crassula nemorosa*, met honderden witgroene bloemklokjes, *Cr. pseudolycopodioides* met zeer kleine, in de oksels der schubachtige bladertjes zittende, geelachtige bloempjes en *Cr. punctata*, waarvan de tot trossen vereenigde bloemen rose met wit zijn.

Ceropegia Woodii bloeit bij mij het geheele jaar door, de bloemen zijn donker bruin-rood met vleeschkleurigen bloembuis. Ze worden wel Japansche lantaarntjes genoemd en inderdaad, daar gelijken ze veel op.

Othonna crassifolia is een mooie hangplaat, welke maar altijd door bloeit met haar heldergele sterretjes. *Crassula Schmidtii* met kleine roode en *Cr. lactea* met witte bloempjes zijn beide zeer geschikt voor bloemenmandjes.

Oxalis carnosa bloeit zoowat het geheele jaar door met helder gele bloemen. De prachtig groene, als met ijskristallen overdekte klaverblaadjes van deze oxalis hangen ’s avonds naar omlaag tegen den stengel, ’s morgens staan ze weer uitgespreid. Ook de bloemen sluiten zich ’s avonds, doch openen zich ’s morgens weer, ze duren eenige dagen. Na den bloei volgt de zaadvorming ; als de peultjes rijp zijn, springen zij bij aanraking of door de warmte met kracht open en slingeren de zaden wel een paar meters ver weg.

Sempervivum velutinum bloeit met een piramidevormige tros

gele bloemen en *Echeveria serpentaria* met kadmium gele bloemen.

Terwijl *Rhipsalis Regnelli*, als „Weihnachtsblüher” bekend, den geheelen winter door met witachtige klokjes prijkt, siert *Rh. salicornioides* zich met doorschijnend witte bloempjes, welke aan de uiteinden der rolronde, eenigszins behaarde, stengels gezeten zijn.

En vergeten wij ten slotte de meest bekende 's winters bloeiende Succulenten *Aloë variegata*, *Euphorbia splendens* en *E. Jacquini-aeflora* niet. Waarlijk, wanneer men niet een al te ongeschikte winterverblijfplaats voor zijn planten heeft, dan behoeft een vplanten verzameling er ook in den winter niet bloemloos uit te zien.

Kerkrade.

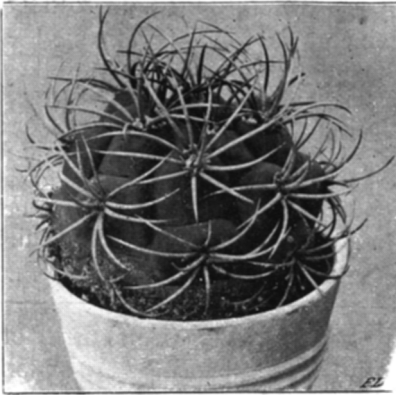
V. G. PLOEM.

Gymnocalycium Saglione (Cels) Britt et Rose.

Een van de schoonste bolvormige cactussoorten is *Gymnocalycium saglione* (Cels) Britt et Rose, beter bekend als en in onze verzamelingen meestal nog voorkomend onder haar Schumannschen naam *Echinocactus Saglionis* Cels. Zij werd omstreeks 1847 voor het eerst uit den Argentijnschen staat Tucuman naar Europa (Duitschland) overgebracht, doch bleef nog altijd een zeldzame verschijning. Aan den heer Frantz Delaet, den bekenden cactuskweker uit Contich bij Antwerpen, aan wien wij ook bijgaande afbeelding danken, komt de eer toe haar meer algemeen bekend gemaakt te hebben. In 1901 ontving de heer Delaet uit Tucuman een groote bezending dezer typische cactussen en in de meeste verzamelingen hier te lande zal hij thans wel aanwezig zijn.

In de mooie Rengerspark-collectie der gemeente Leeuwarden bevindt zich een prachtexemplaar, zóó sprekend gelijkend op de gekleurde afbeelding no. 58 van het bekende plaatwerk „Blühende Kakteen”, dat het den teekenaar best tot voorbeeld kon hebben gediend.

G. saglione heeft een eenigszins nedergedrukte halfkogelvormige groeiwijze, naar boven iets afgerond, terwijl het topgedeelte zwak schijnt ingezakt. Van eigenlijke ribben kan men niet spreken, daar deze door diepe dwarskerven in vijf- of zeshoekige bulten verdeeld zijn, waarop de doornbundels zijn ingeplant. De doornen geven aan de plant een zeer karakteristiek uiterlijk. Bij zaailingen zijn ze duidelijk vederachtig behaard, later wordt de oppervlakte weer ruw en buigen ze zich om de bultige verhevenheden heen. Rij volwassen exemplaren, welke ongeveer 10 cM. breed en hoog zijn, hoewel soms een diameter van 30 cM. bereikt kan worden, zijn de doornen zeer krachtig, de middelste zijn vaak 3 cM. lang. In gewone omstandigheden zijn de doorns alle bruinachtig-grauw gekleurd, doch wanneer men de plant 's zomers besproeit, dan nemen ze direct een veel levendiger, meer donkerroode tint aan.

Tusschen andere bolcactussen staande, valt door deze eigenschap onmiddellijk de aandacht op de donkerblauw-groene Saglons egelcactus.

Hoewel *G. saglione* niet tot de beste bloeisters kan gerekend worden, toch verschijnen, als bij volwassen exemplaren de bloeiwilligheid intreedt, geregeld elk jaar de 3 cM. groote, trechtersvormige, metzacht-rose overgoten witte bloemen.

Alles bijeengenomen, is *G. saglione* een plaatsje in onze verzamelingen overwaard. Ook aan de behandeling stelt zij geen hooge eischen. In wilden toestand voorkomende op de droge heuvels van de Argentijnsche provincies San Luis, La Rioja, Catamarca, Cordoba, Tucuman en Salta, geve men een aardmengsel van drie deelen goedverteerde bladaarde en één deel scherp zand vermengd met wat kalk en oude klei of leem, en houde ze iets van den drogen kant.

G. D. D.

Surinaamsche Succulenten.

Wel, het was een nieuw geluid, dat in „Succulenta” no. 10 van 16 Nov. 1922 over onze West-indische-vastelands-kolonie” gesproken werd, maar helaas, Suriname, dat jaarlijks een groot kwantum neerslag heeft, is geen cactusland.

De weinige hier en daar verstrooid voor komende „Succulenten” zijn vrijwel zonder uitzondering geïmporteerd en wel voornamelijk van Curaçao en de Bovenwindsche eilanden.

Trouwens, de uit het werkje van v. Wester uwen v. Meeteren overgenomen lijst dateert nog van 1883, toen Suriname nog heel weinig botanisch onderzocht was.

In 1904 verscheen een soortgelijke lijst van Dr. J. Boldingh waaruit we de soorten overnemen welke op de Ned. West-indische eilanden voorkomen, n.l. :

- Agave Boldinghiana,*
- cantula,*
- fourcroydes,*
- petiolata,*
- Scheuermaniana,*
- sisalana* (Pieta, *Ben. W. Eil*)
- trankeera* (Pieta die trankeer, *Ben. W. Eil*),
- van Grolae* (Karata, *Bov. W. Eil*),
- vicina* (Koeki Indian en Koeki Spanjool, *Ben. W. Eil*),
- vivipara* (Koeki indian, *Ben. W. Eil*),
- Aloë vera* (Sinte biebo, *Ben W. Eil*),

- Bryophyllum pinnatum* (Leaf of live, Bov. W. Eil),
Cephalocereus lanuginosus (Breebee die poesji, Kadoesji die Poesji, Kadoesji Spanjool, Ben. W. Eil).
Cereus grandiflorus,
 griseus (Daatoe, Jaatoe, Kadoesji, Tampanján, Ben W. Eil),
 napoleonis,
 peruvianus,
 repandus (Breebee, Kadoesji, Ben. W. Eil),
 trigonus (Slingercactus, Strawberry, Bov. W. Eil),
Hoya carnosa (Wax plant, Bov. W. Eil),
Mamillaria simplex,
Melocactussen (Boetsji, Aruba en Bonaire Kabeez die seeroe, Curaçao, Kabeez indian, Aruba en Bonaire, Kabeez inglees, Aruba, melon die seeroe, Curaçao en Bonaire, Popehead, Bov. W. Eil).
Nopalea coccinellifera (Curaçao prickel, bov. W. Eil),
Opuntia Catacantha,
 Curassavica (Kaaka die poesji, Kalieber, Soempienja die koleebra, Ben. W. Eil)

 Dillenii,
 elatior,
 triacantha (Spanish lady, Bov. W. Eil),
 tuna (Frikampeeuw, Juffrouw, nopal, Sjangran, Ben. W. Eil., Sour prickel, Sweet prickel, Bov. W. Eil., Toena, Toena Spanjool, Ben. W. Eil),
Pedilanthus tithymaloides (Parkiet, Bov. W. Eil),
Pereskia aculeata (Bladappel),
 bleo (Goeamaatsjoe, Ben. W. Eil),
Talinum paniculatum,
 triangulare,

Met *Bov. W. Eil.* bedoelt Dr. Boldingh : St. Eustatius, Saba en St. Martin, met *Ben. W. Eil.* : Curaçao, Aruba en Bonaire.

Het spreekt vanzelf dat *Aloe vera* uit Afrika ingevoerd is.

Nu bestaat er ook nog een Zakflora van Suriname bewerkt door Dr. Pulle, die heb ik niet, wil een van de Leden nu niet eens dááruit zoeken wat voor Succulenta van belang kan zijn en dat ter opname inzenden ?

Waarschijnlijk zijn er ook wel Leden die West-Indië kennen en die eens wat over de Vetplanten daar willen schrijven.

Gr.

WEST-INDIËR.

Op den Uitkijk.

N. L. Britton and J. N. Rose The Cactaceae Vol III. Uitg. The Carnegie Institution of Washington, Washington D. C. 1922.

Kort voor Kerstmis mocht ik van dit prachtwerk het derde deel ontvangen, dat de groepen 3, 4 en 5 der *Cereae* beschrijft dat zijn (3) de *Echinocereanae*, (4) de *Echinocactanae* en (5) de *Cactanae*.

De *Echinocereanae* omvatten de Geslachten :

1. <i>Echinocereus</i> met 60 soorten.	4. <i>Chamaecereus</i> met 1 soort.
2. <i>Austrocactus</i> 1 soort.	5. <i>Lobivia</i> „ 20 soorten.
3. <i>Rebutia</i> 5 soorten.	6. <i>Echinopsis</i> „ 28 soorten.

Tot de *Echinocactanae* behooren :

1. <i>Denmoza</i> met 1 soort.	16. <i>Ferocactus</i> met 30 soorten.
2. <i>Ariocarpus</i> 3 soorten.	17. <i>Echinomastus</i> „ 6 soorten
3. <i>Lophophora</i> 1 soort.	18. <i>Gymnocalycium</i> met 23 soor-
ten.
4. <i>Copiapoa</i> „ 6 soorten.	19. <i>Echinocactus</i> met 9 soorten.
5. <i>Pediocactus</i> „ 1 soort.	20. <i>Homalocephala</i> 1 soort.
6. <i>Toumeyia</i> „ 1 soort.	21. <i>Astrophytum</i> 4 soorten.
7. <i>Epithelantha</i> „ 1 soort.	22. <i>Eriosyce</i> „ 1 soort.
8. <i>Neoporteria</i> 7 soorten.	23. <i>Malacocarpus</i> 29 soorten.
9. <i>Arequipa</i> „ 2 soorten.	24. <i>Hickenia</i> „ 1 soort.
10. <i>Oroya</i> „ 1 soort.	25. <i>Frailea</i> „ 8 soorten.
11. <i>Matucana</i> 1 „	26. <i>Mila</i> „ 1 soort.
12. <i>Hamatocactus</i> „ 1 „	27. <i>Sclerocactus</i> „ 2 soorten.
13. <i>Strombocactus</i> „ 1 „	28. <i>Utahia</i> „ 1 soort.
14. <i>Leuchtenbergia</i> met „	
15. <i>Echinofossulocactus</i> met 22
soorten.	

De *Cactanae* tellen slechts 2 geslachten n.l. 1 *Discocactus* met 7 soorten en 2 *Cactus* met 18 soorten.

Men ziet, dat vele oude namen weer in eere zijn hersteld en waar deze kleinere Cactussoorten, meer dan de somtijds reusachtige *Cereanae* en *Opuntieae*, gelegenheid geven zich over het door de heeren Britton en Rose ingestelde systeem een oordeel te vormen blijkt, dat met overleg en groote kennis een logisch geheel geschapen is.

Om een denkbeeld te geven welke soorten met de verschillende geslachtsnamen worden aangeduid volgt hier een beknopt lijstje van enkele meer bekende planten waar de nieuwe naam anders is dan tot nu toe.

Rebutia : *Ech.cactus minusculus* Web., *Ech.sis pygmea* Fries.

Chamaecereus : *Cereus silvestrii* Speg.

Lobivia : *Ech.sis caespitosa* J. A. Purp., *Ech sis cinnabarina* Lab., *Ech.sis pentlandii* S. D., *Ech.sis lateritia* Gürke, *Ech. cactus cumingii* Höpff.

Denmoza : *Ech. cactus rhodacanthus* S. D., *Ech.sis rhodacantha* S.D.

Copiapoa : *Ech. cactus cinereus* Phil., *Ech. cactus marginatus* S.D., *Ech. cactus ambiguus* Hildm.

Pediocactus : *Ech. cactus simpsonii* Engelm.

Toumeyia : *Mammillaria papyracantha* Engelm.

Epithelantha : *Mammillaria micromeris* Engelm.

Neoporteria : *Ech. cactus senilis* Phil., *Ech. cactus nidus* Söhrens, *Ech. cactus occultus* Phil., *Ech. cactus nigricans* Dietr., *Ech. cactus jussieui* Monv.

Arequipa : *Ech. cactus clavatus* Söhrens, *Ech. cactus myriacanthus* Vaupel.

Oroya: *Ech. cactus peruvianus* Schum.

Matucana : *Ech. cactus haynei* Otto.

Hamatocactus : *Ech. cactus setispinus* Engelm.

Strombocactus : *Ech. cactus disciformis* Schum., *Ech. cactus turbiniformis* Pfeiff.

Echinofossulocactus : *Ech. cactus coptonogonus* Lem., *Ech. cactus hastatus* Hopff, *Ech. cactus multicostatus* Hildm *Ech. cactus tetraxiphus* Otto, *Ech. cactus grandicornis* Lem., *Ech. cactus arrigens* Link, *Ech. cactus lancifer* Dietr., *Ech. cactus violaciflorus* Quehl.

Ferocactus : *Ech. cactus stainesii* Hooker, *Ech. cactus pilosus* Galeotti. *Ech. cactus fordii* Orcutt, *Ech. cactus wislizeni* Engelm., *Ech. cactus lecontei* Engelm., *Ech. cactus echidne* P.D.C. *Ech. cactus gilvus* Dietr., *Ech. cactus electracanthus* Lem., *Ech. cactus recurvus* Lk. et Otto, *Ech. cactus cornigerus* P. D. C., *Ech. cactus longihamatus* Galeotti.

Echinomastus : *Ech. cactus intertextus* Engelm., *Ech. cactus durangensis* Rünge.

Gymnocalycium : *Ech. cactus mihanovichii* Fr. et Gürke *Ech. cactus netrelianus* Monv., *Ech. cactus denudatus* Lk. et Otto, *Ech. cactus saglionis* Cels., *Ech. cactus gibbosus* D. C., *Ech. cactus multiflorus* Hooker, *Ech. cactus anisitsii* Schum., *Ech. cactus monvillei* Lem., *Echino cactus platensis* Spegazz.

Homalocephala : *Ech. cactus texensis* Hopffer.

Astrophytum : *Ech. cactus myriostigma* S. D., *Ech. cactus ornatus* D. C , *Ech. cactus capricornis* Dietr.

Eriosyce : *Ech. cactus ceratistes* Otto, *Ech cactus sandillon* Remy

Malacocarpus : *Ech. cactus sellowii* Lk. et. Otto *Ech. cactus reichei* Schum., *Ech., cactus napinus* Phil., *Ech. cactus concinnus* Monv., *Ech. cactus tabularis* Cels., *Ech. cactus scopia* Lk. et Otto, *Ech. cactus ottonis* Lk. et Otto, *Ech. cactus erinaceus* Lem., *Ech. cactus mammulosus* Lem., *Ech. cactus haselbergii* F. Haage, *Ech cactus leninghausii* Schum.

Hickenia : *Ech. cactus microspermus* Weber.

Frailea : *Ech. cactus gracillimus* Mon., *Ech. cactus grahlianus* Haage Jr , *Ech. cactus pumilus* Lem., *Ech. cactus cataphractus* Dams

Sclerocactus : *Ech. cactus whipplei* Eng. et Big.

Utahia : *Ech. cactus sileri* Engelm.

Discocactus : *Ech. cactus hartmannii* Schum., *Ech. cactus alteolens* Schum., *Ech cactus placentiformis* Schum.

Cactus : De verschillende soorten *Melocactus*.

Hoewel het geheele boek rijk geïllustreerd is (het bevat 24 afzonderlijke, meest gekleurde, platen en 250 afbeeldingen in den tekst) vallen als buitengewoon fraai op : Plaat 1 Landschap met groote plant van *Ferocactus wislizenii* ; Plaat 5 o.a. *Echinocereus engelmannii* met bloem, in kleur; Plaat 9 *Ariocarpus retusus* . Plaat 18. Drie verschillende *Gymnocalyciums* met bloemen in kleuren ; Plaat 19 *Homalocephala texensis* in bloei, in kleuren ; Plaat 20 *Echinocactus horizontalonius* bloeiend, in kleuren ; Plaat

21 *Astrophytum capricorne* -met bloem, in kleur en een eigenaardige beking heeft de op plaat 23, in kleuren afgebeelde *Echinofossulocactus violaciflorus* die haast enkel doornen met bloemen gelijk en verder, och verder zal ik maar niet gaan want al heb ik hier een paar chefs d'oeuvre genoemd ik heb tevens onrecht gedaan aan de overige illustraties want ook dit deel is weer een juweel van uitvoering.

Wat eent genot dergelijke boeken zelf te bezitten en die steeds ter raadpleging bij de hand te hebben.

's Gravenhage.

J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

Stereoscoopopnamen van Vetplanten.

Oudejaarsochtend was ik bij ons medelid, de heer H. G. de Smit Oranjelust 86 te Voorburg en was deze zoo vriendelijk mijmet een, voor onze leden, hoogst belangrijk voornemen in kennis te stellen.

Genoemde heer heeft een collectie stereoscopische opnamen vervaardigd van b l o e i e n d e Cactussen en andere Vetplanten en stelt daarvan thans de eerste serie, voor billijken prijs verkrijgbaar.

Deze schitterend geslaagde eerste serie omvat 12 verschillende opnamen en wel :

Opuntia albiflora K. Schum.

Echinopsis Fiebrigii Gürke.

Echinocereus pectinatus Eng.

Mamillaria caput-medusae Otto.

Mamillaria radians P. D. C.

Mamillaria longimamma P. D. C.

Duvalia reclinata Haw.

Stapelia grandiflora var.

Stapelia spec. met opengesprongen vrucht waaruit de zaden zich verspreiden.

Kleinia grantii Hook.

Mesembrianthemum rhomboideum Salm en

Mesembrianthemum pseudo-truncatellum Berger.

De prijs is zoo billijk mogelijk gesteld en bedraagt slechts, franco per post op ontvangst van postwissel, f 4,- voor de geheele serie ; losse nummers worden met 40 cts. per stuk berekend, terwijl enkelvoudige foto's (dus niet stereoscopische opnamen) verkrijgbaar zijn voor 30 cts. per stuk en 1 complete serie voor f 3.-.

Bij deze prijzen rekent de heer de Smit op een flink aantal bestellingen en ik vertrouw wel dat velen van dit buitengewone aanbod gebruik zullen maken, ik kan het tenminste zéér aanbevelen daar iedere opname een juweeltje is.

's-Gravenhage.

J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

-15-
Catalogus

van de Bibliotheek der Nederl. Vereeniging van Vetplanten-verzamelaars
(bijgewerkt tot 31 December 1922).

1. KARL HIRSCHT. Bilder aus dem Kakteen — Zimmergarten 2e A. (2 exempl.)
- 2 F. Föbe „Die Kakteen und ihre Kultur“ 1910.
3. W. O. ROTHER. „Prakt. Leitf. für die Anzucht und Pflege der Kakteen und Phyllokakteen“. (3 exempl.)
4. F. THOMAS. „Kurze Anleitung zur Zimmerkultur der Kakteen“, 5e Aufl. 1913. (3 exempl)
5. DR. KARL SCHUMANN. „Verzeichnis der gegenwärtig in den Kulturen befindlichen Kakteen“, 1896.
6. N. L. BRITTON and J N. ROSE. „The genus Cereus and its allies in North-America“, 1909.
7. DR. KARL SCHUMANN. „Gesamtbeschreibung der Kakteen“ mit Nachträge, 1903.
- 7a. Idem. „Nachträge 1898-1902“ v. d. Gesamtb. d. Kakteen“.
8. CARL. FRIEDR. FÖRSTER „Handbuch der Cacteenkunde in ihrem ganzen Umfange“ 1846.
9. TH. UILKENS. “Handleiding tot de kennis en behandeling der cactussoorten”, 1858.
10. CH. LEMAIRE. “Les Plantes Grasses autres que les Cactees”, 1889.
11. F ERD. HAAGE. “Haage’s Cacteen-Kultuur”, Handbuch für Cacteenfreunde und Liebhaber von succulenten Pflanzen.
12. ALWIN BERGER. „Sukkulente Euphorbiën“, 1907.
13. Idem. „Mesembrianthemen und Portulacateen“, 1908.
14. Idem. „Collection of Cacti Alexandra Park Manchester” 1908. .
15. DR. F. VAUPEL. „Verzeichnis der seit dem Jahre 1903 neu beschriebenen und unbekanntten Gattungen und Arten aus der Familie der Cactaceae“, 1913. (2 excmpl.)
16. K. DINTER. „Neue und wenig bekanntc Pflanzen Deutsch-Siidwest-Afrikas”, 1914.
17. K. SCHUMANN. „Keys of the Monograph of Cactaceae”, 1903
18. J. N. ROSE. „Studies of Mexican and Central-American Plants”, no. 5, 1906.
19. W. F. R. SURINGAR “Nieuwe bijdragen tot de kennis der Melocacti van West-Indië”, 1889.
20. Idem. „Derde bijdrage tot de kennis der M. v. W.-I.“, 1892.
21. Idem. “Vierde bijdrage tot de kennis der M. v. W.-I.“, 1896.
22. Idem. “Vijfde bijdrage tot de kennis der M. v. W.-I “, 1897.
23. DR. J. VALKENIER SURINGER. „Contributions à l' étude des espèces du genre Melocactus des Indes Néerlandaises Occidentalis”, 1901.
24. Idem. „Nouvelles Contributions etc.“, 1910.
25. J. VAN BRED A DE HAAN. „Anatomie van het geslacht Melocactus”. Academisch proefschrift, 1891.
26. DR. W. F. R. SURINGAR. „Nedel. West-Ind. Expeditie, Verslag en reisverhaal. V. Het geslacht Melocactus”, 1886.

27. F. REHNELT. "Die Kakteen, ihre Anzucht und Pflege", 1916.
28. ARCHIVOS DO JARDIM ROTANICO DO RIO DE JANEIRO Vol II 1917-1918.
29. BLÜHENDE KAKTEEN (Iconographia Cactacearum) a plaat 1-60 in leeren band ; b plaat 61-100 in portefeuille.
30. MONATSSCHRIFT FÜR KAKTEENKUNDE 18e en 19e jaargang (1908-1909) in één band.
31. ARCHIVOS DO JARDIM BOTANICO DO RIO DE JANEIRO. Vol. III '22, N. B. Leden der vereeniging kunnen op aanvraag bij den secretaris deze werken in bruikleen ontvangen voor den tijd van 14 dagen. Om bijzondere redenen kan de leestijd worden verlengd. Echter wordt telkens niet meer dan één nummer tegelijk aan hetzelfde lid verstrekt Als de leestijd verstreken is, wordt het boek franco terug verwacht, terwijl dan tevens het port voor de heenreis moet bijgevoegd. De lezer verplicht zich beschadigde of verloren geraakte boeken te vergoeden ten genoegen van 't bestuur,

Mededeelingen.

NIEUWE LEDEN,

J. W. van Beek,	Amsterdam	Zoutkeetsplein 16 III.
Mevr. T. de Bruyn Hofstee	„	Bilderdijkkade 15.
J. F. Bevin Jr.	Bergen op Zoom	Wouwschestraat 14.
E. Poppers	's Gravenhage	2e Adelheidstraat 113.
A. van Duynen	Nijmegen.	
K. J. L. de Leers	Oldebroek	Legerplaats.
J. Knebel	Rotterdam	Spiegelnisserkade 21.
H. Hofstra,	Sneek	Wijde Noorderhorne.
A. Polak	Utrecht	Catharynesingel 82.
Joh. de Leers	Utrecht	Dacostakade 46.
Mevr. M. v. d. Wilt-van Stam	Utrecht	Voorstraat 90.
Rob Buchholz	Rathenow	(Duitschland).

ADRESVERANDERINGEN. Het adres van mej. R. Petri is thans Sonsbeeksingel 7 Arnhern, terwijl de heer M. G. van Gelder thans te Renkum woont (Schaapsdrift 20) en inplaats van W. C. Willems thans gelezen moet worden : C. R. Willems, Talmastraat 12 III Amsterdam.

Het adres van den heer J. Verschuur is thans p. a Meij. Wigbout Amsterdam (Uithoornstraat 19 II).

LEDENLIJST. voor de volledige ledenlijst was in dit no. geen plaats meer, wij hopen deze in het Februarinumnummer op te nemen,

GRATIS STEKJES VOOR NIEUWE LEDEN. Evenals het vorig jaar hopen wij ook dit jaar aan de nieuwe leden weer een viertal stekjes gratis toe te zenden. Wij vertrouwen dat dit een goed propagandamiddel zal zijn om nieuwe leden aan te werven. Zooals van zelf spreekt. kunnen de stekjes voorloopig nog niet verzonden worden doch moet hiermee tot de Meimaand worden gewacht. om reden ze nu toch niet aan den groei te krijgen zijn. Nieuwe leden behoeven dus niet ongerust te zijn : onze Penningmeester houdt nauwkeurig aanteekening en zoodra de hernieuwde groei der planten weer begint, worden de stekjes verzonden.

WIE HELPT ONS aan „Succulenta” No. 2 van 16 Juli 1919 en No. 5 van 24 Mei 1922 ?